

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily in
America.

No. 272 "Draugas," 2334 So. Oakley Avenue
3c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS

TREČIADIENIS, LAPKRIČIO (NOV.) 18 D., 1931 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAL-VOL. XVI
Telefonas: Roosevelt 7791

VILNIUJE VYKSTA ŽYDŲ POGRROMAI

T. S. TARYBA TARIASI, MANDŽIŪRIJOJ KAUTYNĖS

Vykdomos vienerių metų ginklavimosi paliaubos

J. VALSTYBESĖ NUMATOMI DIDESNI FEDERALINIAI MOKESČIAI

VILNIUJE RIAUŠĖS; 105 SUŽEISTA

TURI SLAPTUS POSĖDŽIUS

KAUNAS, lapkr. 18. — Vilniuje plinta riaušės prieš žydus, anot gautų čia žinių.

Apie 300 žydų parduotuvinių apdaužyta ir 105 asmenys sužeista vakarykšiose riaušėse, kurios kilo iš universiteto.

KONFERENCIJA PRATĖSTA

LONDONAS, lapkr. 17. — Indijos reikalais konferencija, kuri turėjo būti užbaigta lapkričio 12 d., porai savaitėjų pratęsta. Anglijos vyriausybė nusprendė, kad šis tas turi būti atlikta Indijos klausimu. Kitaip Indijoje kiltų naujos suirutės.

GINKLAVIMOSI PALIAUBOS

ZENEVA, lapkr. 17. — Prie ginklavimosi paliaubų vieneriems metams prisidėjo apie 50 valstybių ir T. Sąjunga paskelbė, kad paliaubos vykdomos.

ZEMĖS DREBĖJIMAS MEKSIKOJ

MEXICO CITY, lapkr. 17. — Pinotepos apylinkės, Oaxaca valstybėje, vakar tris kartus ištiko smarkus žemės drebėjimas. Daug namų sugriauti.

TURKIJA SUVARŽO IMPORTĄ

ISTANBULAS, lapkr. 17. — Turkų vyriausybė nusprendė suvaržyti kai kurių prekių įvežimą. Tas reikalingas finansų subalansavimui.

DARŽAI KAIP VASARA

BISHOP HILL, Ill., lapkr. 18. — Nepaprastai šiltas oras labai paveikė vietos daržus. Iš naujo ėmė žaliuoti salotos, svogūnai ir kitos daržovės. Net ganyklose atsirado daugiau žolės. Vietomis antrą kartą pražydo rožės.

PARYŽIUS, lapkr. 18. — T. Sąjungos taryba turi slaptus posėdžius. Sprendžia Mandžiūrijos klausimą.

Taryba prisipažįsta atlikusi didelę klaidą, nuskyrusi japonams laiką aplėisti okupuotus Mandžiūrijos plotus. Japonai nepaklausė ir taryba nežino, kas jai dabar daryti.

BOMBUOJA KINŲ POZICIJAS

TIENSIN, Kinija, lapkr. 18. — Kinų kariuomenės vad. gen. Ma iš Tsitsihar'o praneša, kad japonų lakūnai paleido apie 20 bombų ir apgriovė kinų kavalerijos stovyklą vakarais nuo Tsitsihar'o.

SIŪS DAUGIAU KARIUOMENĖS

TOKIJO, lapkr. 18. — Paskelbta, kad japonų vyriausybė pasiūlytą Mandžiūriją daugian kariuomenės.

MOBILIZUOJAMI JAPONŲ LAKŪNAI

TOKIJO, lapkr. 17. — Japonijos imperatorių patvirtino įsakymą tuojau sumobilizuoti japonų lakūnų korpusą ir su lėktuvais pasiųsti į Mandžiūriją kovai su kinais.

TARIASI SU PREZIDENTU

WASHINGTON, lapkr. 18. — Italijos užsienio reikalų ministras Dino Grandi's turi pasitarimų su prezidentu Hoover'iu Baltuose Rūmuose.

Vakar jis visą dieną buvo užimtas vizitais. Prieš vidurdienį ministras nuvyko į krašto kapines ir ten padėjo vainiką ant nežinomo kareivio kapo.

AUDRA ATLANTIKE

NEW YORK, lapkr. 17. — Atlantiko vandenyne kelinta diena siaučia nepaprasta audra. Visi į Ameriką plaukiantieji garlaiviai žymiai vėluoja.

LIETUVIŲ BERNAIKŲ KOLEGIJOS RŪMAS THOMPSON, CONN.

Prašome skaityti aprašymą 2 pusl.

MIRĖ PASIŽYMEJĖS KRIKŠČIONIS

PARYŽIUS, lapkr. 17. — Prancūzijoje mirė buvęs prancūzų kariuomenės kapitonas Magniez'as, kurs kitados dėl tikybinio įsitikinimų sunaikino savo karjerą tarnyboje.

Tas buvo ministerio Combes'o laikais, kada Prancūzijos vyriausybė ėmėsi persekioti Bažnyčią. Kapitonas Magniez'as buvo su savo pulku St. Omer'o mieste, kada jis gavo įsakymą su savo kareiviais išversti bažnyčios duris, kad vyriausybės atstovai galėtų įeiti į vidų ir surašyti inventorių.

Kapitonas atsisakė vykdyti įsakymą. Už tai patrauktas karo teisman. Teisme jis sakė: "Už tą neklusnumą aš vienas atsakomingas. Būdamas krikščionis širdimi, verčiau tegu būsiu sušaudytas, negu atlikiu šventvagystę."

Teismas jį negarbingai paleido iš tarnybos. Po to jis pasiaukojė rašytojo darbui. Daug rašė apie moralinį kareivių švietimą ir tikėjimo gyvimo klausimais.

VALSTYBINĖS DARBO AGENTŪROS

ROMA, lapkr. 17. — Italijos vyriausybė visam krašte įsteigė valstybines darbo agentūras. Paskelbtas vyriausybės sprendimas panaikinti visas privačias darbo agentūras ir nurodyta, kad darbdaviai, kuriems yra reikalingi darbininkai, visuomet kreiptųsi į valstybines darbo agentūras.

POŽEMINIAI TELEFONO KABELIAI

"Dz. Wil." rašo, kad Vilniuje skubiai įtaisomi požeminiai telefono kabeliai. Vilniaus paštų telegrafų direkcija tvirtina, kad ligi 1933 metų visame Vilniuje jau bus požeminiai telefono kabeliai. "Tr."

CHICAGOJE

NEGALĖJO PATEKTI KALĖJIMAN

J. Kazloskis praėjusį šeštadienį nuėjo į Deering gatvės policijos nuovadą ir reikalavo iš dežuruojančio seržanto uždaryti kalėjimą. Kazloskis sakė, kad jis turi tik 25 centus. To neužtenka nakvynei ir pusryčiams. Seržantas jį išvarė lauk.

Kiek palaukus Kazloskis grįžo į nuovadą su akmeniu rankoje. Jis atsiliepė į seržantą: "Jei neduos man vietos kalėjime, štai tuojau sudaužysiu langą."

Šįkart jis uždarytas. Rytojais dieną teisėjas jį paleido.

KALBĖJO SU NEPAŽISTAMAI

Mrs. Agnietė Starke ėjo užmokėti 625 dolerius morgiūčio už savo namus. Vienoje gatvės šalia jos sustojo automobilis, kuriam buvo du vyriškiai ir viena moteriškė. Vienas iš vyriškių ją pašaukė ko tai paklausti. Mrs. Starke paklausė ir prisiartinė prie sustojusio automobilio. Tada vyriškis atrėmė į jos krūtinę revolverį, atėmė pinigų ir visi nuvažiavo savo keliais.

SUITI DU PLĖŠIKAI

Michigan gatvėje, vidumiesty, du jauni plėšikai atrėmė revolverius į vienos parduotuvės pasiuntinį su pinigais. Taip jį vedėsi pro žmones į atokesnę vietą, kad iš jo atimtų nešamus į banką pinigus.

Šį nepaprastą žygiavimą pastebėjo policmonas. Einantiesiems trims įsakė sustoti. Paleidę savo auką plėšikai ėmė bėgti. Bet veikiai sustojo.

IŠKLAUSINĖTAS BUVUSIS SENATORIUS

Sąryšį su dvylikos Bain'o bankų likvidavimu apygardos teisme vakar išklausinėtas buvęs J. V. senatorius Deneen'as. Iš jo nieko nepatirta apie ieškomus bankų turtus. Tik sužinota, kad buvęs senatorius keliuose Bain'o bankuose turėjo daug šerų.

"Grand jury" savo kelių tardymui šaukia visų uždarytų bankų direktorius ir viršininkus, kurie daugiau kaip puspenkto milijono dolerių skolingi bankams. Klausimas, kaip jie grąžins tas skolas.

UŽ MERGAICIŲ IŠNEDORINIMĄ

Už dviejų mergaičių išnėdorinimą J. Carlson'as, 29 m. amžiaus, teismo nubaustas 42 metus kalėti.

APIPLĖSTA PIENINĖ

Antrąkart apiplėsta Wieland Dairy Co. įstaiga Evans-tone. Šįkart pagrobta 150 dolerių.

APLEIDO KORONERIO VIETĄ

Dr. Bundesen'as atsistatydino iš Cook'o apskritys koronerio vietos. Jo vietą užims F. J. Walsh'as.

Dr. Bundesen'as pasiliks išimtinai Chicagos sveikatos departamento komisijonieriumi.

SUMANYMAS DIDINTI MOKESČIUS

WASHINGTON, lapkr. 17. — Kongreso atstovų respublikonų vadai planuoja didinti valstybinius mokesčius, kad ateinančiais metais būtų padengtas poros milijonų dolerių nepriteklis iše. Naujų mokesčių šaltiniai dar nežinomi. Rasi, apie tai pagaltos pats prezidentas.

Plėšikai puolė Metropolitan State banką

PLĖŠIKAI NEGAVO NĖ CENTO

Praėjusį antradienį lapkričio 17 d. apie 4:45 val. vakare į lietuvių Metropolitan State Banką West Sidėj, prie 22-ros ir So. Leavitt g-vių, labai staigiai įsibrovė 4 plėšikai, atkišę revolverius. Priešakyje buvo p. Julius Brenza ir ketas kostomerių. Už grolių dirbo tarnautojai, kaip visada.

Visi banke esantieji, pamatę nepaprastus kostomerius, puolė žemėn. Plėšikai bėgo pro prezidento deską, kad patektų už grolių ir pasigrobtų pinigų. Bet pasitaikė taip, kad tos durys buvo uždarytos. Plėšikai šovė porą sykių į du-

ris, bet durys neatsidarė. Toliau bandė laužtis. Bet tuo tarpu užpakaly esantis banko prezidentas p. Jonas Brenza sušuko griebtis šautuvų.

Tąsyk vienas iš plėšikų sušuko, kad bus paleista ugnis ir "bėkim lauk." Ir visi išbėgo. Lauke jų laukė automobiliai su pasirengusiu šoferiu, kurs laukė maišų su pinigais. Bet sulaukė drangų be cento.

Metropolitan State Bank atsilaukė prieš biznio depresiją. Dabar atlaikė plėšikų puolimą.

Sveikiname, p. J. Brenzą, banko prezidentą, ir visus jo banko tarnautojus, atlaikiusius plėšikų ataką!

LIETUVOJE

ATRASTI VYTAUTO DIDŽIOJO KAULAI

Ligi šiol neturėta tikrų žinių apie Vytauto Didžiojo kapą ir tikslą jo palaidojimo vietą. Dabar Vilniuje atrasti jo kaulai: galvos kaukolė ir šarvai.

Pasirodo, kad 1650—1658 metais rusų kariuomenė išgriovė katedroje Vytauto rūšį, kuriame buvo Vytautas palaidotas. Tuometinis Vilniaus vyskupas, norėdamas išgelbėti Vytauto palaikus, užkasė juos prie karaliaus Aleksandro ir karalienės Elžbietos ir Barboros palaikų.

Šitas netikėtas atradimas labai svarbus Lietuvos istorijai ir nušviečia kai kuriuos neaiškumus. Vytauto Didžiojo palaikai atrasti po to, kai katedroje neseniai buvo atrasti karaliaus Aleksandro palaikai.

POPIERIAUS FABRIKAS

Popieriaus fabrikas Petrasūnuose, šalia Kauno, jau baigtas statyti. Šį mėnesį turėjo būti galutinai įrengtas ir turėjo būti pradėta popieriaus gamyba. Pirmoje eilėje bus gaminamas laikraštinių ir rašomasis popierius. Per metus fabrikas pagamins 8 milijonus svarų popieriaus; tam bus suvartota 8000 kietmetrių malkų. Fabrikas su visais įrengimais atsis 8 milijonų litų.

APGAVIKAI

Okupuotos Lietuvos kaimuose nuolat lankosi iš Lenkijos atsibastę įvairūs smulkūs pirkliai, agentai su visokiais

pasiūlymais ir kitokio plauko žmonių išnaudotojų. Taip pat atsilanko ir daug apgavikų. Žmonės, ne kartą apgaunami, kratosi tų neprašytų svečių, kartais net į kiemą neįsileidžia, o jei įsibruka į trobą — lauk veja. Tačiau apgavikai, tikru lenkišku apsuksimu, kartais ir atsargius žmones moka apeiti. Štai neseniai okupantų policija suėmė kažin kokį Henrikevičių, kuris apgavo apie 300 ūkininkų. Jis platinio kaimiečių tarpe vadinas obligacijos paskolai gauti ir apgaulingu būdu išviliojo geroką sumą pinigų. "Tr."

JAPONAI NUKENTEJO MANDŽIŪRIJOJ

TSITSIHARAS, Mandžiūrija, lapkr. 17. — Oficialinėmis kinų žiniomis, kinų generolo Ma kariuomenė kovos metu apsiuntė vieną japonų kariuomenės sparną ir sunaikino.

Apie 60 japonų kareivių nu-kauta ir apie 500 paimta nelaisvėn. Kinams teko dvi japonų lauko patrankos ir nemaža amunicijos.

Tai įvyko Anganchi'o miesto apylinkėse.

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandien numatomas gražus oras; šaltis.

PINIGŲ VERTĖ

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sterl. sv.	3.78
Prancūzijos 100 fr.	3.93
Italijos 100 lyrų	5.17
Vokietijos 100 mRK	23.80
Belgijos 100 belgų	13.95
Šveicarijos 100 fr.	19.55

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Pusmetui — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pusmetui — \$4.00, Kopija 25c.

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negrąšina, jei nepašalinsite tai padaryti ir neprisiunčiate tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos priklauso nuo pareikalavimų.

Skelbimai sekantį dieną priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months — \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00. Copy 25c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

KATALIKAI IR AUKŠTOSIOS MOKYKLOS

Prof. Dr. K. Pakštas, savo laiku buvęs "Draugo" redaktorius ir įžymus mūsų visuomenės veikėjas, energingai darbuojasi katalikų universiteto steigimo reikalais. "Mūsų Laikraštis" paduoda prof. Pakšto įdomios paskaitos, skaitytos KVC konferencijoje su trauka.

Katalikų universiteto steigimo reikalais, tai nėra naujas sumanymas. Jau 1916 m. Lietuvos Katalikų Federacijos kongrese Amerikoje kilo toks pasiūlymas. 1921 m. buvo sumanyta steigti Lietuvos universitetą. Vieni sakė steigti valstybinį, kiti privatišką; vieni tokį, kiti tokį. Tam tikslui jau kai kur net buvo sudėta lėšų. Bet kada atėjo laikas steigti pirmąjį Lietuvos universitetą, seime buvo kilę dideli ginčai. Tada katalikai nusileido, nors turėjo seime daugumą. Jie skaitėsi ir su kitomis visuomenės grupėmis. Daugiau sia ir dėl praktiškų sumetimų katalikų universiteto nesiėgė, tą klausimą atidėjo netolimai ateičiai, o pasitenkino vienu dvilypiu Teologijos-Filosofijos fakultetu. Katalikai tą didelį nusileidimą padarė tikėdamiesi, kad tas mažas jų reikalavimas nebūs dar sumažintas, bet priešingai, kad jis galės dar didėti ir pilnai išplesti savo veikimą. Būt vėliau, kai katalikai liko skaudžiai apvilti, Teologijos-Filosofijos fakultetas įkurtas įstatymo tvarkoje, Lietuvos Episkopato (Bažnytinės) vyresnybės pakartotinai apribotas. Konkordato paimtas į šv. Tėvo globą. Jo apdovanotas plačiomis teisėmis, kokiomis naudojasi visi katalikų universitetai ir fakultetai, pagaliau, gausiai katalikų jaunomenės lankomas buvo sureformuotas, susiaurintas. Todėl neuostabu, kad katalikai dėl savo universiteto steigimo siejoja ir privalo rūpintis.

Kyla reikalas prieš 16 kilusį, 1921 m. antru kartu apsvarstytą sumanymą šiais metais įgyvendinti. Jei tam tikros rūšies spauda ši svarbų žygį paneigia, prieš katalikų universitetą bando kalbėti, tai jie nepateisina savęs, savo garbės, kaip žmogiškos esybės buvimą kultūringame pasaulyje. Katalikų universitetai visuose kraštuose auga, klesti. XIX amžius atnešė kultūrinio apsisprendimo laisvę. Tas amžius matė didelį katalikų universitetų augimą visame pasaulyje. Daugiausia jų yra Amerikos Jungtinėse valstybėse, priskaitoma net 20. Be to, Kanadoje yra 3, Čilėje — 1, Argentinoje — 1; Maniloje, Beirute, Tokio ir kitur. Europoje katalikų universitetai ne taip greit steigiami, bet vis tik jų yra nemažas skaičius. Italijoje katalikų universitetai galėjo įsteigti esant fašistų režimui. Tą katalikų universitetų steigimo banga liejasi dėl to, kad šiandien statoma pavojun katalikams gyvybės klausimas. Katalikai neturėdami savo universiteto, negalės atlikti šventus, kilnius užsimojimus, uždavinius ir nepajėgs nusmaugti įniršusį bedievių slobingą, kuris kiekvieno atveju tyko vis daugiau ir daugiau aukų praryti. O katalikybė yra didžiausia jungė. Viduramžių buvo persunkus visus gyvenimo reiškinius: literatūrą, mediciną, gamtą ir t. t.

Lietuva turi būti katalikiška, turi grįžti katalikybė. Nedvejotinai galime sulaukti naują gaidynę, šviesius katalikams laikus tik per katalikų universitetą. Todėl katalikai dabar katalikų universiteto steigimo reikalu negali kaž ko dar laukti. Pažadėjimai vistik lieka pažadėjimais, o ne ištesėjimais.

Apgailėtina, kad atsiranda žmonių, kurie kovoja prieš katalikams niekieno neužginčijamas, tikrai priklausomas teises ir laisvę. Kur yra kultūrinė autonomija (teisė kultūriniuose reikaluose laisvai tvarkytis, apsispręsti), nors esant įvairiausių žmonių tipų, bet yra didžiausia tautinė vienybė. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Anglijoje, Belgijoje, Olandijoje ir kitur katalikai naudoja kultūrinę apsisprendimo laisvę, bet ten visuomeninėse grupėse didžiausias sugyvenimas. Ten nė kiek nesumažėja tautinė vienybė, bet priešingai, — padidėja.

Gi universitetas, kad bus nors ir mažas, privatinis, tik svarbu, kad bus gerai pastatytas. Belgijoje yra 2 privatiniai ir 2 valstybiniai universitetai, bet privatiniai konkuruoja valstybiniams, nes jie geriau gyvuoja, veikia. Belgijoje katalikų universitetas Liuvene įkurtas 1835 m. Pradėjo veikti turėdamas 13 profesorių ir 86 studentus. Piniginiais jo reikalais rūpinosi Belgijos vyskupai, skelbdami rinkliavas bažnyčiose. Iš tokio mažo universiteto išaugo teologijos, filosofijos, teisų ir medicinos fakultetai, filosofijos institutas, kalnakasių, žemės ūkio, meno, manufaktūros, architektūros, elektros, prekybos, kon-

Kun. A. Petrauskas, M. I. C.

SVEČIUOSE NAUJOJE LIETUVIŲ KOLEGIJOJE (THOMPSON, CONN.).

(Tęsinys)

Mielai, be abėjų, gerajam Jėzui gyventi šioje šventykloje, kur tiekios žmonių širdys susidėjusios išvien stengėsi pagaminti čia tinkamą ir malonią savo Viešpačiui būstinę! Kur jaunuoliai, tie, kuriuos Jėzus taip labai visuomet mėgė davo rytais ir vakarais dažnai renkasi ir galingais bei skardžiais savo balsais garbina savo Viešpatį ir Jo šv. Motiną Mariją!

Iš čiaėjome aplinkui per visus kambarius, kurių iš viso priskaitoma apie 40. Šalia patalpytėlės, beveik dursys su durimis sudūrmu, didelis pailgas kambarys — tai kolegijos knygynas. Pasieniais sustatytos kelios didelės, dailaus išdirbimo spintos knygoms ir kitokiems mokslo dalykams sudėti. Viduje salės didelis stalas. Šviesos kaip lauke, nes iš dviejų pusių eina dideliais langais. Jie atrodo kaip dursys — nuo lubų ligi pat grindų. Mokiniai jais dažnai ir naudoja si vieton durų, nors ne kartą už tai gauna iš savo vyresniųjų gerokai pabarti už tvarkos nesilaikymą.

Toliau eina didelė ir brangi įrengtas svečių kambarys. Iš čia durimis galima iš-

sulatų ir kolonijų mokyklos. Belgijoje socialistui esant švietimo ministeriu, katalikų universitetas gaudavo didelę valstybės pašalpą.

Didelį universitetą įkurti nėra reikalo. Galės palengva augti, stiprėti. Tik tam reikia ne vieno, bet visų pajėgų. Namų klausimas išspręstas. Knygyno klausimas išrištas. Be to galima tikėtis, kad knygų dovanai suplauks iš užsienio. Profesorų atlyginimas, žinoma, anaipol nesulys su valstybinio universiteto algomis. Konkurenciją valstybiniam universitetui nelaikysim. Jei valstybinis universitetas reikš daugiau produktingumo, tai tautai džiaugsmas.

Prof. Pakštas savo paskaitoje teisingai pabrėžė, kad:

"Katalikų universitetas Lietuvoje išlaikys aukomis ir pasišventimu. Be to, dar do-

eiti į puikų priangį, kuris nusitęsia visu rūmų prysakio pasieniu. Išorine jo puse nuvesta baltos grotelės, kurių stipinėliai ir šulėliai ištekti taip gležnai ir skoningai, kad jauti visame kame artisto — moko rankos palytėjimą.

Ties viduriu, ties durimi, gal per kokią dvidešimtį ar daugiau žingsnių, priangis pridengtas lubomis. Šios lubos remiasi ant aštuonių didžiųjų kolonnių (šulų). Visos šios kolonijos yra labai aukštos — siekiančios net antro gyvenimo stogą. Jos išmargintos nuo viršaus žemyn einančiais lovelių pavidalo rėžiais. Apačioje užsibaigia stambiomis keturkampėmis papėdėmis, o viršūnės palubėse išpuoštos puikiais įvairių lapų pavidalo drožiniais. Vadinasi, gryniausio korintiško stiliaus kolonijos. Kiek tokių kolonnių padarymas galėjo atsieiti — sunku pasakyti. Tik kiekvienam aišku, kad labai brangiai.

Bet apie išorinę rūmų išvaizdą dar vėliau kalbėsime, dabar grįžkime į vidų.

Šalia didžiulio svečių kambario, eina taip pat didokas valgomasis kambarys. Jame

Kun. K. Jenkus, S. Petro par. Bostone vikaras, kuris energingai darbuojasi jaunimo tarpe. Šis jaunas veikėjas kunigu įšventintas praėjusį pavasarį.

galima sutalpinti lengvai apie 60 — 70 žmonių. Aukštas ir gražus, kaip ir tie, kuriuos jau esame matę. Mokiniai ir mokytojai valgo kartą viename kambaryje ir tą pat valgyti. Valgytojai susėda po penkis prie nedidelių stalių pagal klases. Kunigų stalas kiek ilgesnis, lengvai čia gali sėsti koki šeši valgytojai iš vienos pusės.

Tuoju už valgomojo eina virtuvė ir tarnams dirbantieji. Keli jie yra, nė neatmenu galima sutalpinti lengvai apie 60 — 70 žmonių. Aukštas ir gražus, kaip ir tie, kuriuos jau esame matę. Mokiniai ir mokytojai valgo kartą viename kambaryje ir tą pat valgyti. Valgytojai susėda po penkis prie nedidelių stalių pagal klases. Kunigų stalas kiek ilgesnis, lengvai čia gali sėsti koki šeši valgytojai iš vienos pusės.

Tuoju už valgomojo eina virtuvė ir tarnams dirbantieji. Keli jie yra, nė neatmenu galima sutalpinti lengvai apie 60 — 70 žmonių. Aukštas ir gražus, kaip ir tie, kuriuos jau esame matę. Mokiniai ir mokytojai valgo kartą viename kambaryje ir tą pat valgyti. Valgytojai susėda po penkis prie nedidelių stalių pagal klases. Kunigų stalas kiek ilgesnis, lengvai čia gali sėsti koki šeši valgytojai iš vienos pusės.

vanos, testamentai ir kitos pajamos susidarys. Šveicarijoje Friburgo katalikų universitetas mažą dalėlę gyventojų išlaiko. Katalikybė ir mūsų krašte tik per katalikų universitetą galės atsispirti prieš bolševizmą. Tad sukaupkime visas pajėgas vardan Dievo ir Tėvyinės. Tai bus visuotinė auka Aukščiausiam pasaulio Kūrėjui. Pradėkime kilnių kūrybinių darbų visi. Tą darbą reikia suriši su karšta malda. O sušvis ištesėjimas ir laimėjimas su darbininko rankomis ir pranašo ugnimi."

Suagu yra pabrėžti, kad mūsų buvęs veikėjas taip gyvai rūpinasi katalikų universiteto įsteigimu Lietuvoje. Kiek mums žinoma, ir amerikiečiai tuo reikalu yra susidomėję. Bostono lietuviai katalikai ir aškas jau pradėjo rinkti Lietuvos katalikų universitetui. Tikimės, kad ir kitos kolonijos jų gražų pavyzdį paseks.

(Bus daugiau)

Lenkijoje įvesti nauji kariški mokesčiai. Mokesčius turės mokėti suaugę Lenkijos piliečiai vyrai, kurie dėl kurių nors priežasčių atleidžiami nuo karo prievolės. "Tr."

AR LIETUVOS ŪKININKAS DARO PAŽANGĄ?

(Pabaiga)

Šis bankas pradeda duoti ūkininkams ilgmetes paskolas (ligi 15 metų) su labai žemu ir pakeliamu (6% m.) nuosimėju. Šitokis reikšmingas labai džiugina Lietuvos ūkininką ir nuo šio laiko jis pradeda galvą kelti žymiai aukščiau, jis pradeda spartesniais žingsniais eiti ir tobulinti savo ūkį. Kiek apsitvarkęs ūkį ir gaudamas prieinamos paskolos, ūkininkas susidomi ir tuo, ką agronomas ir ūkio žinovas per spaudą ar šiaip kalba ir nurodo. Jis pats pradeda gyviau galvoti ir orientuotis, jis pats net mėgina iširti pelningiausius ūkio šaltinius ir kryptį; todėl jis aiškiau ir pakrypsta prie dviejų ūkio šakų, tai pieno, gyvulių ūkio ar tai javų ūkio. Bet, likus ūkininkams vieniems, ir čia būtų buvę sunku surasti sąžiningas pirkėjas jo ūkio produktams ir patiekiamam. Todėl vyriausybė imasi remti ir padeda šiame gausiame, ūkininką nuo per didelio išnaudojimo apdraudžiančiame reikale. Šiam tikslui ji nesigaili duoti prieinamų paskolų toms prekybiško pobūdžio

lietuviškoms draugijoms kurios steigia pieno produktų apdirbimo punktus, kurios rūpinasi mūsų ūkio produktų išvežimu užsienin, — žodžiu toms draugijoms kurios pačios domisi ne vien pelnu, bet ir tuo, kad krašto ūkis pasiektų pilno produktingumo ir žydėjimo. Šitokios draugijos iš tikro laiko labai glaudų kontaktą su vyriausybe ir reguliuoja, nustato pakankamai palankias ūkio produktams kainas. Žinoma, šiuo pasaulinio ūkio krizio metu, šios kainos yra labai žemos, bet iš tiesų jos katokiomis nei būti negali.

Kadangi javų kainos, palyginti, ilgą laiką buvo jau pakankamai mažos, tai šiuo laiku galima aiškiai pastebėti, kad ūkininkai labiau tolsta nuo javų ūkio ir gana greitai krypta prie gyvulių, ypač tingai kiaulių, o labiausiai tai prie pieno ūkio. Krypimą prie pieno ūkio dar galima išaiškinti ta aplinkybe, kad pieno produktų teikimas, pardavimas turi labai palankias sąlygas ir dirvą; nes iš tikro šiandien ne tik bažnytkiemuose, valsteliuose galima rasti pieno apdirbimo centrai, vietos, mašinos, bet net ir didesniuose kaimuose, buvusiuose dvarų centruose. Krypdami į pieno ūkį, šiandieninių ūkininkų dauguma ir turi dvigubai ar pusantro karto daugiau karvių negu prieš karą turėjo. Norėdama

mūsų gyvulių, ypač raguočių, kiaulių ir arklių veislę pagerinti, jau nuo senai vyriausybė buvo mėginusi mūsų kraštą įvežti iš užsienio (importuoti) gyvulių. Iš tikro jų ir buvo nemaža įvežta, pargabenta. Bet ūkininkų dauguma kažkaip nelabai tuo susidomėjo, nors įvežtų gyvulių įgijimui ir pasinaudojimui sąlygos, aplinkybės buvo ūkininkams palankios ir tinkamos.

Kad Lietuvos ūkininkas yra pasiekęs aukštesnio ūkiško laipsnio būvio, matyti ne vien iš jo produktų tiekimo organizacijos, tvarkos, bet ir iš išorės, tai jo trobesių. Jei prieš karą mūsų ūkininko stogus puošė nušėpė, apsamanoję šiaudai, tai šiandien daugelyje vietų vietoj šių mes matome ar tai žibanti skardos (blėkės) ar tai cemento plytelių ar kitus lygiai gražius ir patogius stogus. Tiesa, nors jis šian dien dar nestato trobesių iš plytų, kaip tai daro jo kaimynas Vokietijos 'ostpreisai'; to jis padaryti negali dėl gyvenamo ūkiško krizio ir blogų kelių, bet užtat jau statomos trobos yra pakankamai erdvios, praktiškos ir pilnai negudriai praeitį nusitobiančios. Trobos jėgams turi būti ypač erdvios dėl to, kad javų kiliunt ūkininkų daugumą naudoja ne spragilus ir arklius, bet motorus, kurie tarnauja didelėms mo-

derniškoms mašinoms. Ir šitokia ūkininko pažanga ne tik leidžia aiškiai pastebėti vien grynai ūkio srytyje jo santvarkoj, bet ji matyti, vaizdžiai matyti ir jo paties išgudrėjime, apšvietimo pakilime, tariant — protinės kultūros aukstyje. Šiandien sunku rasti ūkininką, kuris nesektų spaudos ir laikraščių neskaitytų. Laikų ūkininkai laikraštis tai didelė sekmadienio ar šventadienio pramoga ir jis juos skaito taip kruopščiai ir godžiai, kad net sunku laikraštyje rasti tokia vieta, kuri būtų neperskaityta ir nepastebėta. Ne vienas iš ūkininkų jau turi įsitaissę ir radiją. Radijų daugiausia patarnauja ir vertinamas tuo, kad jis visuomet kalba apie galimas oro perminas ir apie rytojaus orą. Labai didelio susidomėjimo ūkininkat rodo ir kas keleri metai rengiamos žemės ūkio ir pramonės parodos. Šios parodos daugiausia rengiamos Kaune. Šiuo laiku jau Kaunas tikrai būna ūkininkų užimtas, okupuotas. Į šias parodas ūkininkai keliauja taip gausiai, kad net mūsų susisiekimo priemonės, geležinkeliai ir autobusai atrodo per silpni, kad galėtų visus keliaujančius patenkinti. Čia atsitinka taip, kad keleivinių vagonų trūkstant, kiti turi tenkintis tuo, kad gauna dar vietos prekių ar kitokiuose vagonuose.

Parodžius kiek pasitenkinimo dėl mūsų ūkininkų pažangos, vis tik reikia pripažinti, kad daugelis iš jų turi dar skolų ir ypač Žemės Bankui. Bet kadangi šios skolos yra duotos ūkininkams palankiomis sąlygomis — tai ir reikia tikėti, kad praėjus žemės ūkio kriziui, kitaip blogiems metams, jiems pasiseks ir jomis visai nusikratyti.

Negalima sakyti, kad visi Lietuvos ūkininkai savo ūkišku laimėjimu ir pažanga būtų lygūs. Kaip visada, taip ir šiuo laiku suvalkiečiai yra žymiau į priekį pažengę, negu visi kiti mūsų krašto ūkininkai. Naujakuriai, žinoma, be savo kaltės, dar taip pat stovi žemiau seno, prityrusio ir, kas svarbiausia, daugiau žemės turinčio mūsų ūkininko. Bet šitai negali būti įrodyta ir ženklu to, kad jie taip pat nebūtų prekin pažengę. Aišku, kad ir jie yra žymiai, bet čia būtų per toli apie tai rašyti.

Bendrai galima sakyti, kad mūsų ūkio pažanga, pirmynėiga, turint galvoj sunkią pokarinę ūkio būtį, matyti jau tiek didelė ir žymi, kad jau galima beveik drąsiai spėti, kad po kelių dešimčių metų mūsų (Lietuvos) žemės ūkis nesiskirs bet kuriuo atžvilgiu nuo tikrai pavyzdingo vakarų Europos ūkio.

Stud. M. S.

Teisių Skyrius

ŠI SKYRIU VEDA
ADVOKATAS JOHN B. BORDEN
Narys Chicago Advokatų Sąjungos

NUOSAVYBĖS PERVEDIMO DOKUMENTAS KURIS NEPERVEDĖ.

Gyvanašlė Širšeliene negavo jai pažadėto namo.

— Susituokim (ženikimės) — prašyk man vieną namą, nes kitaip mūsų draugiški ryšiai bus pertraukti ir aš žinčiau, kad viskas baigtusi mano naudai, — rūsčiu ir grasi ančiū balsu kalbėjo Magdė Širšeliene.

— Vesti tai negaliu, kad ir norėčiau. Pati žinai mano apykybes. Vaikai labai priekabi, nenoriu su jais susitikti, kad neišsiskirstytų — tsakė našlys Ciprijonas Pinigaitis. — Bet kai dėl namo žrašymo, tai susitaikinsim, tik turėk šiek tiek kantrybės, epulk lyg katė ant pelės. Reikia padaryti taip, kad vaikai nesužinotų.

Turtingas našlys — didelė žuvis.

Pinigaitis buvo turtingas našlys, gyveno su savo vaikais — dviem dukterimis ir dviem sūnumis, kuriais jis didžiavosi — juos visai medžiagiškai apipindavo. Jis mėgdavo su našlėmis, gyvanašlėmis, o kai kada ir visai jaunomis „višaitėmis“ pasportuoti, bet visai visai nemanė. Laikui bėgant, Pinigaitis suėjo į labai artimą pažintį su pusamže, apužria, neblogos išvaizdos gyvanašle, Magde Širšeliene. Prie Pinigaitio ji prikišo lyg nusė prie medaus puodynės. Ji sekė kiekvieną jo žingsnį, kaip skalikas (gončas) kulkį vydamasis, ir draudė kitomis važinėti, bijodama, kad kartais jo nepaviliotų. Galvojo ji sau: „Turin ant neškerės didelę žuvį, reikia palyti ir dar stipriau įkanti.“

Pas notarą raštų daryti.

Širšeliene nedavė Pinigaitiui ramybės, vis reikalavo, kad jis užrašytų jai pažadėtą namą iš trijų namų, kaip atlyginimą už meilės malonumus. Pinigaitis buvo nelabai tam reišingas, bet jam rūpėjo tai padaryti, kad niekas nesužinotų ir kad neiškiltų skandalas. Tokia žinia palaidiems lūmučių liežuviams būtų tik šienapjūtė, o svarbiausia, kad gi jo vaikai pasakytų.

Pinigaitis ir Širšeliene susitarė nueiti pas notarą pasitarti apie namo pervedimą. Pasitarasis patarė, kad Pinigaitis pasirašytų ant nuosavybės pervedimo dokumento ir jį atiduotų Širšelienei, kuri minėto dokumentą laikytų pas save, neįtraukus į rekordus, iki Pinigaitio mirties. „Tuo būdu, — notaras sakė, — Širšeliene bus užtikrinta, kad gaus namą ir niekas to nežinos, kol Pinigaitis bus gyvas, o po jo mirties tegu kalba kas nori, namo neatims.“

Našlys vos neįkišo galvos į kilpą

Pinigaitis nesutiko su notarų pasiūlymu, sakydamas: „Paukštį sykį iš savo rankų išleides, nebeatšauksi, nusikris savais keliais. Turėdama dokumentą savo rankose, ji gali bet kurią dieną užrekloduoti ir namą sau pasiimti. Tada visas dalykas išeitų aikštėn, lyg yla iš maišo, ir tada aiškinkis visam pasauliui. Būtu per didelis nesmagumas, jei taip atsitiktų. Ne, dokumento iš savo rankų neišleisiu.“

Galų gale sutiko, kad pervedimo dokumentą Pinigaitis laikys saugioje savo dėžutėje, banke, užlipdytam voke (konverte), ant kurio bus šitaip parašyta: „Po mano mirties prašau atiduoti šį voką su jame esančiu dokumentu Magdalenai Širšelienei.“

Širšeliene sutiko su tokiu Pinigaitio pasiūlymu, žinodama, kad šis žmogus laikosi savo žodžio. Dokumentas buvo surašytas, pasirašytas ir dėžutėn įdėtas, kaip susitarta.

Keptų viščiukų vakarienė.

Padarius galutinę taiką, Pinigaitis ir Širšeliene išvažiavo automobiliu į užmiestį, jiems gerai žinomą užieigą, keptų viščiukų pavalgyti ir vieną kitą stiklėlį „kanadaskos“ išgerti. Valgė, gerė, šoko, linksminosi iki po gaidžių prie šauniai džiazą grojančio orkestro.

Kelioms dienoms praėjus po minėtų vaišių, Pinigaitis nekaip jautėsi. Iš pradžių gydėsi naminiais vaistais, bet tas nieko negelbėjo. Atgulė į lovą, gerė karštą lemondą su „arielka“, kad išsprakaituotų, nes manė, kad tai „šaltis“ jį kankina, bet pagerėjimo neįėjė. Dalykui pablogėjus, pašaukta keli gydytojai, kurie, nujausdami pavojų gyvybei, pasikvietė pasitarimui įžymų specialistą.

Širšeliene buvo atėjus ligo rūpintis aplankyti, bet vaikai neįleido jos prie savo tėvo. Pasklido gandai, kad ji kokių ten baltų miltelių jam įpylė, bet įrodymų tokiems priekaištams nebuvo.

Giltinė dalgi galanda.

Nepaisant pastangų, Pinigaitio gyvybės žiburys pradėjo gesti. Dvyliką dieną po atgulimo, prie jo namų sustojo tamsiai pilkos spalvos automobilis, iš kurio išlipo ilga juoda skraiste (ploščium) apsvilęs asmuo, su šilkinėmis cilindrine skrybele ant galvos. Paėmė iš mašinos puokštę gėlių, plačiu šilkinu kaspinu surištą, priėjo prie priešakinio durų ir ten gėles prisegė. Gatvės vaikai skubėjo prie namų rinktis, smalsūs kaimynai pro langus pradėjo galvas kyšioti. Pinigaitio siela apleido jo kūną — jis mirė.

Gyvenimo kelionės galas.

Po trijų dienų budėjimo, lavonas nulydėtas į bažnyčią kur atliktos gedulingos pamaldos už velionies sielą ir pasakyta jaudinantis pamokslas. Vaikai gausiai verkė, išriedėjo kelios ašaros ir pašalinams. Po trumpos paskutinės gyvenimo kelionės, velionis tapo palaidotas šalia pirmiau mirusios jo žmonos, šeimyniniam sklype (tote) kapinyne, kur abudu dabar ilsisi amžinoj ramybėje. Visos jų gyvenimo ydos liko drauge su jais palaidotos ir užmirtos. Liko tik brangintinas jų atminimas širdyse vaikų, kurie kasmet puošia jų kapus žydinčiomis gėlėmis.

Gyvanašlės ašara prie kapo.

Nepaisant įvairių gandų ir kalbų, Širšeliene dalyvavo laidotuviuose ir prie kapo nusilūnostė vieną kitą ašarą su pijonų kvapo kvapalais pašlakstyta šilkinė skepetaitė. Ir kaipgi nebus gaila, nes pasibaigė tankios smagios ekskursijos automobiliu provinciją ir svieste keptų viščiukų vakarienės. Kur taip greit surasi kitą tokį minkštaširdį su atrištu pinigų maišeliu.

(Bus daugiau)

PLATINKITE „DRAUGĄ“

Prašau į Mano Kampelį

Rašo prof. Kampininkas

LINKSMOS NAVYNOS.

Šiais čėsais daugelini bloga gyventi. Vieniems darbo nėra, kitiems biznio. Sykiu su milijonais bedarbių slankioja darho ieškodamas ir Marsas (karo dievaitis), kuris ypač neduoda spakajaus, „tautų ligai“. Viena sykį ta „tautų liga“ buvo patarus jam važiuoti Čainijon ar balšavikų Rusijon darbo ieškoti. Padėkojęs „ligai“ už tokią rodą, Marsas atsakė, kad ir ten nesitiki darbo gauti, nes Čainija turi pasigaminus savo dievukus-Marsiukus (Čainijoj, kaip žinoma, niekad karai nesiliauja), o Rusijon nenoris važiuoti dėl to, kad ten balšavikai ir be jo išlieja daug nekaltų žmonių kraujo.

Seniau tik kumos, sesiedai neapsidėdavo be pasiūnekėjimo, nepilnotkavimo, pyptin paraky noma, pačios karalystės nenoma, pačios paralytės nenoma.

VIDURIAI Reikia saugoti

Lai Dr. Caldwell pagelbėti, kada tik jusų kudiškis karščiuoja arba nerimauja; arga turi slogas. Šis vaistas neramų, pikną susierzinusį vaiką ar mergaitę padarys į keles valandas linksmą ir laimingą. Greit atitaiso vidurius. Pagelbėti pašalinti slogas, užliakytas vidurius liuosus. Šis vaistas užtikrina garus daktarus. Dr. Caldwell rekordas patarname prie 3,500 gimdymų be mirties motinos arba kudiško yra nepaprastas Amerikoje. Gauk butelį Dr. Caldwell Syrup Pepsin iš aptiekos. Tada nereikės rūpintis, kas kas nors iš šeimos turi galvos skaudėjimą, arba netvarkingais viduriais. Syrup Pepsin tinka visiems amžiams. Pataiso vidurius, pagerina apetitą.

Pinigai Jūsų Kišeniuje!

Sirguliavimai, negalėjimas atlikti savo darbo prideramai, rupestis apie jusų sveikatą, išima pinigus iš jusų kišenius. Gera sveikata, vikrumas, aiški mintis ir nedrebanti ranka įdeda pinigus į jusų kišenį.

Trade **PAIN-EXPELLER** Mark

Reg. J. V. Pat. Biure.

pagelbės jums užlaikyti jusų sveikatą, jusų fizišką patvarumą, jusų uždario išgales. Tai yra geriausias linimentas iš visų žinomų linimentų. Išima gėlimą, sustingimą, skaudėjimą iš persidirbusių, pailsusių muskulų TUOJAUS!

Kaina 35c. ir 70c. Parsiduoda Visur

*Tikras turi INKARO vaistaiškį.

na, kad jie patys galėtų pasiūsti ir kad didesniems ukvatininkams daugiausiai tektų, ba jie, šelmiai, nežino, kaip skanūs yra tikros vaivos parako dumai ir kulkos. Tai tokia mano rokunda.

Andrius Mellon'as, J. A. Valstybių izdo sekretorius, užretus piešinius Rusijos balšavikams užmokėjo \$6,400,000. Lietuviški tavorščiai džiaugiasi, nes, sako, dalis tų pinigų sendvičiais grįž atgal į Ameriką — balšavizmui platinti.

SUDEGĘ 50,000 LITŲ PASLĖPTŲ KROSNY NUO EKONOMINĖS KRIZES

Netolimam nuo Kauno miestuky vienas žydas vietos banko turėjo padėjęs 50,000 litų. Ekonominės krizės bankas jį išgąsdino, ne tik jį kiek jai reikėtų surengti tokia vai-

gas asmuo. Privertė vyrą paimti pinigus iš banko. Juos paslėpė į nekūrianamą pečių. Apie tai žinojo jis ir ji.

Užėjus šalčiams dukrė mėgino ar veikia pečių. Pakūrė ir tą, kuriame paslėpti pinigai. Kai jau malkos gerokai įsidedė, motina pastebėjusi apalpo. Ištraukė smarkiai apdegusius, o kai kurie jau buvo beveik nepažįstami.

Žydas atvyko Kaunan ir ašarodamas kreipėsi į emisijos banko direktorių. Peržiūrėjus tik apie 30 nuoš. pinigų rasta su mažai pažįstamais numeriais. Juos pakeitė naujais banknotais, o 70 nuoš. jo pinigų taip ir liko pelenų vertės.

“D. N.”

REMkite TUOS PROFE-SIJONALUS IR BIZNIE-RIUS, KURIE GARSINASI “DRAUGĄ.”

LIETUVIAI GARSINKITE “DRAUGĄ”

Kasdien, skaitydami mūsų dienraštį “Draugą,” kartu patėmijate mūsų Lietuvių ir kitaučių biznierių pagarsinimus. Reikalui esant jūs tuos biznierius, kurie mūsų dienraštį garsina atlanokote.

Būnant Jų ofisuose ar krantuvėse neužmirškite pakartoti, kad skaitėte jo biznio pagarsinimą “Draugą”. Jam bus begalo įdomu tai žinoti, ir Jis tokių žinučių pageidauja. Tuom kartu Jūs ir aktualiai paremsite savo dienraštį “Draugą”.

Remkime ir Platinkime Savo Dienraštį “Draugą”!

Tariame mes Jums iš anksto ačiū.

“DRAUGAS”

2334 SO. OAKLEY AVE.

Tel. Roosevelt 7791

Chicago, Ill.

BILLY'S UNCLE

Šv. Petro lietuvių bažnyčia So. Bostone, Mass. Šis paveikslas puošia tos parapiškos išleisto sieninio kalendoriaus 1 pusl.

OUR LITHUANIAN YOUTH (MUSŲ JAUNUOMENĖ)

THE MAINTENANCE OF THE BEST SOCIAL, ATHLETIC, ETHICAL AND OTHER STANDARDS INHERITED FROM OUR LITHUANIAN ANCESTORS AND THEIR INCORPORATION INTO OUR AMERICAN CITIZENSHIP.

J. J. Kripas.

All of these citations will help to clear your conception of just where among all the existing languages we are to place the Lithuanian. There are very many words in Latin and Greek that are almost identical with the corresponding forms in Lithuanian. The words for God, teeth, to give, to draw, to go, to be, to see, to join and many, many others are very similar if not in some cases identical. Later in another article I shall submit for your reading a list of similar roots and words in Lithuanian, Greek and Latin. The more one studies these three languages the more he becomes aware of an astounding similarity in sound and written form.

We have already seen something of Lithuania's very

ancient and mysterious past and of the proper classification of Lithuanian. Not with the Slavish or Teutonic languages but with Lettish, Old Borussian, Latin, Greek and Sanskrit. Let us now proceed to another interesting study: the antiquity of the Lithuanian language.

The Lithuanian language is one of the oldest living languages of the world to-day. Its antiquity is one of the amazing features of modern comparative philology. Take great philosopher Kant said long ago that the Lithuanian language should be preserved because it possesses the key to the enigmas of past unknown history. Others are lavish in their praise of our tongue. Dwight, Kant, Taylor, Muller, Brugmann, Bender, and many others spare no praises for our tongue. To-day, more and more, because of its antiquity and beauty Lithuanian is being studied. It is being taught in Paris, Berlin, Yale and all the foremost universities in the world.

Just a few quotations from various authors in her praise. Hovelacque "No language of

modern Europe presents the flexible type in a poorer shape than Lithuanian where we find preserved nearly the same grammatical system as in the old Sanskrit..."

Ripley "The fact that, making due allowances for the difference of time, Lithuanian should still be distinctly primitive in its formation, did much to cast doubt upon the older view of Asiatic origins, offers but a weak denial of this archaism of Lithuanian. It is recognized by all experts in philology to-day..."

Ripley again "Lithuanian is the most archaic members of the great Aryan or inflectional family. Standing between Slav and Teutonic, it is more primitive than either..."

Webster "The Lithuanian language is one of the most archaic and most inflected languages of the Indo-European family..."

Sir Isaac Taylor "The archaic character of the Lithuanian language induced Pasche to believe that the Lithuanians were a surviving relic of this oldest Aryan race..."

Sir Isaac Taylor again "It will be shown in the next chapter that when any race abandons its old language and adopts another, the acquired speech is liable to undergo certain changes, both phonetic and grammatical, owing to the difficulty of pronouncing unaccustomed sounds, and of learning the niceties of an elaborate grammar. Hence a language which has lost many of the primitive inflections and also exhibits extensive phonetic changes, is more likely to be an acquired speech than a language which in these respects has suffered little change. Judged by this standard the Lithuanian, among European languages, has the best claim to represent the primitive speech. More perfectly even than Greek, far more perfectly than Gothic, it has preserved the original inflections as well as original sound..."

probably the direct descendants of those who spoke it two or possibly three thousand years ago. Hence there has been less destruction of grammatical forms than in any other existing Aryan language... Thus it would seem that the Lithuanians have the best claim to represent the primitive Aryan Race, as their language exhibits fewer of those phonetic changes and of those grammatical losses which are consequent upon the acquirement of a foreign speech."

Prof. Bender "More than one philologist of the present generation has made the flat (direct) statement that the Lithuanian is the most archaic of all living Indo-European languages..."

Bender "And within this plain lived the Lithuanians who have preserved most faithfully than any other people on earth the language and the cultural position assumed for the prehistoric Europeans..."

(Continued to-morrow)

LACHAWICZ IR SŪNUS

PAGRABŲ VEDĖJAI

Visą pagrabą patarnavimą galime atlikti už \$100.00
Dvi Kopyčios Dykai Del Sermenų

Padarome affidavitus reikale Insurance ir visus
Notary Public reikalus.

Chicago, Ill.

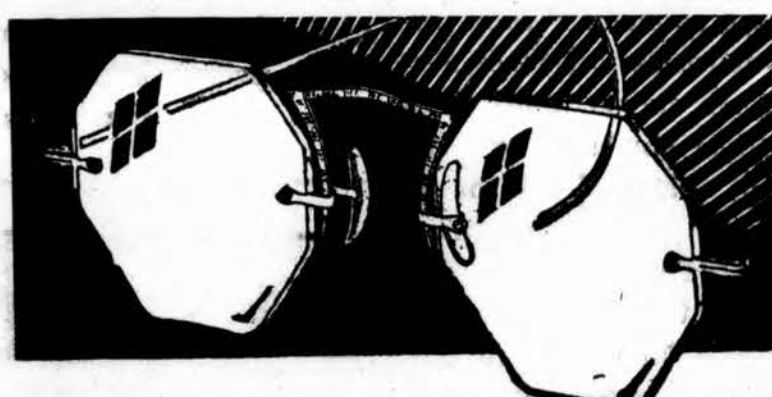
Cicero, Ill.

2314 W. 23rd Place

1439 So. 49 Court

Telef. Roosevelt 2515

Telef. Cicero 5927

Pagrabina išvaizda Patenkinimas garantuotas
PUIKIOS VELIAUSIOS MADOS ŠILPUOTI AKINIAI SUSTIPRINS
AKIS, PASALINS JŲ NUOVARGI IR STEBĖTINAI
PAGERINS REGĖJIMĄ

Dr. G. Serner

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ

756 W. 35 Street — Telefonas Yards 1829

LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

Tebėra Patogus Laikas Keliauti

Todėl visi, kurie rengiatės vykti į Lietuvą, kreipkitės pas mus dabar neatidėliodami. Plaukite per jūras greičiausiais ir patogiausiais "NORTH GERMAN LLOYD" laivais: BREMEN — COLUMBUS — EUROPA ir kitais.

ISPLAUKIA:

EUROPA NOV. 25
EUROPA DEC. 6

STUTTGART NOV. 26
BREMAN DEC. 16

Norint plaukti BREMAN ar EUROPA, trečios klasės laivakortė kainuoja:

iki Klaipėdos \$105.00
Kitais laivais iki Klaipėdos \$94.50

PASINAUDOKIT PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Taip pat apdraudžiame nuo ugnies ir kitų nelaimių. Parūpiname įgaliojimus ir visokiems legališkiems dokumentams. Registratuotas NOTARAS.

NAUDOKITĖS MŪSŲ PATARNAVIMU.

PAUL P. BALTUTIS & CO.

3327 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Yards 4669

JONAS KISKUNAS

mirė lapkr. 15, 1931 m. 6:24 val. ryto. 35 metų amžiaus. Gimęs Amerikoje.

Palikto didelėmė nullidmė 2 sunus, Liudviką 11 m., Tichardą 9 m. viena brolis Liudviką Kiskuną ir brolienę Valeriją, 3 seseris, Marijoną Seimeienę, Klarą Tegtmeyer ir Julijoną Kiskunaitę, 2 svogery Antaną Šemežą ir Harold Tegtmeyer.

Kunas pašarvotas 2225 So. Leavitt Str. Laidotuvės įvyks Ketverge Lapkr. 19 d. 1931 m. 18 namų 8 val. bus atlydėtas į Aušros Vartų par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuludę: Smal, Broilis, Brolienė, Seserys, Svogery, ir Giminės. Laidotuvėms patarnauja grab. Lachavich, Tel. Roosevelt 2515

ANTANAS PLUNGIS

mirė lapkr. 16, 1931 m. 6:30 val. vak. 40 metų amžiaus. Kilo iš Šiaulių Apskričio, Seduvos Parap. Žibartų Kaimo. Amerikoje išgyveno 20 metų.

Palikto didelėmė nullidmė moterį Pauliną, dukterį Mardę, sūnų Kazimierą, du brolius Juozapą ir Kazimierą, seserį Karoliną Krivickienę, o Lietuvoj 3 seseris ir gimines.

Kunas pašarvotas 6038 So. Prairie ave. Tel. Normal 7295. Laidotuvės įvyks pėnyčioj lapkr. 20 d. 18 namų 8 val. bus atlydėtas į Visų Šventų par. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuludę: Moteris, Duktė, Sunus, Broliai, Sesuo ir Giminės. Laidotuvėms patarnauja grab. Lachavich, Tel. Roosevelt 2515

BULL RUN — Ha! Ha! All Those Little Things Do Seem Very Funny—Until You Have to Do Them Yourself.

LIETUVIAI AMERIKOJE

GRAND RAPIDS, MICH.

Sukaktuvės.

Lapkričio 5 d., p. S. Bartai (graborius šios kolonijos), minėjo savo sidabrinį moterystės jubiliejų. Iškilmingas šv. Mišias jubilijantams atlaikė gerb. kun. kleb. J. Lipkus. Sesutės prancišketės puikiai išpuošė bažnyčioje altorius, o sesutė Juozefina, su gražiai išlavintu mergaičių chorų, puikiai pagiedojo.

Vakare, šv. Jurgio svetainėje p. S. Bartai turėjo svečiams puotą. Tarpe daugelio žymių svečių, dalyvavo ir J. M. prelatas M. Krušas ir komp. A. Pocius iš Chicagos.

Lapkričio 6 d. J. M. prelatas laikė pamaldas, o komp. Pocius artistškai vargonais grojo.

J. M. prelatas džiaugiasi gražių darbavimuosi mokytojų pranciškiečių šioj parapijoje.

Gerb. prelatas čionai vadina mas "pranciškiečių Mozė". Mums malonu, kad taip kilni mūsų tautos darbuotojai myli pas mus atsilankyti!

"Rytų Pilis".

Lapkričio 8 d., šv. Petro ir Povilo svetainėje Moterų Sąjungos vietinė kuopa surengė labai gražų vakarėlį. Lešta "Rytų Pilis", penkių aktų drama.

Garbė sąjungietėms, kad nepagalijo trūso ir lėšų surangimui tokio vakaro. Grand Rapids'o parapijonai savo skaitlingu atsilankymu davė gražios paramos — \$75.00, kuriuos sąstės paskyrė sesutėms prancišketėms.

Vakaro pamarginimai buvo tie:

Muzika p. Reklaičių. Moterų Sąjungos himnas, 7 ir 8 skyriaus mergaičių dainos. Klebono kun. J. Lipkaus ir pagelb. kun. D. Drinan'o pa-

dėka Mot. Sąjungos kuopai už darbuotę.

Lošime dalyvavo: K. Rinkus (Severinas kunigaikštis), p-lė O. Brazaite, (Izabelė), J. Tauter (Daumantas), L. Gilienė (Anelė), S. Grigaliūnas (Levisonas), A. Blaškis (Petras), S. Grigaliūnienė (Barbora), F. Kamsickas (Danielius) ir Minkevičius (teisėjas), p-lė M. Salatkaitė, (A. L. Gota), E. Čižauskas (Vincukas), O. Andriuskiene (Magdė), A. Čižauskas (policijantas), M. Paura (vakaro vedėja) ir šufleris) ir p-lė O. Mituzaitė (pagelbininkė).

Sirdingiausiai ačiū lošėjams-joms, rengėjoms ir skaitlingai atsilankusiam publikai ir gerb. klebonui už gražų pagarsinimą.

Po lošimo, šeimininkės pavaišino publiką skaniu užkandžiu, o p-lė Vainavičiai užsipašė į namus visus lošėjus. Daugiau tokių vakarėlių.

Varduvės.

Lapkričio 15 d. parap. mokykla paninėjo vardines perdetinės sesers Gertrudos, prancišketės.

Sesutės mokytojos kogažiausiai išpuošė bažnyčioje altorių ir priėmė visus savo auklėtinius prie šv. Komunijos, kad Dievas suteiktų jai geros sveikatos ir toliau gražiai mūsų tarpe darbuotis. Plaukiantis laivelis.

WEST PULLMAN, ILL.

Iš mūsų padangės.

× Lapkr. 15 d., tuoj po pamaldų, parapijos komitetas ir veiklesnieji parapijonys turėjo trumpą pasitarimą, kuriam vadovavo gerb. klebonas A. Linkus. Nutarta surengti bažnyčios parap. nauda: išrinkti darbininkai ir dovanų rinkėjai.

Bazarėlis įvyks lapkr. 23, 24 ir 25 d., — vakarais, par. svet. Bus gerų daiktų, o ypač daug visų rūšių paukščių. Kviečiame svečius iš kitų kolo nių atvykti į mūsų rengiamą bazarėlį.

× Lapkr. 22 d. parap. svetainėje bus gražus vakaras su šokiais, kurį rengia šv. Veronikos draugai. Vakarelio pelnas — parapijai.

× Parapijos choras, kuriam vadovauja varg. S. Raita gražiai gieda. Reikia pagirti p-lė S. Kiupeliutę, kuri savo gražiu balsu išpildo mišiose solo.

× Mes didžiuojamės turėdami labai kilnios širdies biznierių, kurie gausiai remia parapiją ir dr. jas, aukodami daiktais ir pinigais.

Rap.

PAIESKOMA:

Sirvinskas Juozas, seniau gyvenęs 25 W. 2 St. ir 237 3rd St., Bostone.

Jovarauskas Jurgis, kilęs iš Naukaimio, Raudonės v., Raseinių apskr., Amerikon atvykęs 1903 m. ir dirbęs anglies kasyklose. Consulate General of Lith. 15 Park Row, New York, N. Y.

AKIŲ GYDOTOJAI:

SUGRĮŽO IS LIETUVOS DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastis galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamų akių karsų. Nuimo cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę. Prirengiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektr. parodančia mažiausias klaidas. Specialio atidoma atkreipiama mokyklos vaikams. Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPA LAIKĄ SU NAUJU ĮSIRADIMU Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur 4712 S. ASHLAND AVE. Tel. Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Kampas Halsted St. Valandos: nuo 10—4; nuo 6—8. Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

Tel. Cicero 6766

DR. P. ATKOČIUNAS

DENTISTAS 1446 SOUTH 49 COURT, CICERO, ILLINOIS Priešais lietuvių šv. Antano Bažnyčią Val.: 9-12 ryto; 2-6 ir 7-9 vakare

Tel. Canal 6764 Res. Republic 5350

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų.

DARO OPERACIJAS

Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir šventadieniais tik išskaito susitarus

Ofisas, Laboratorija ir X-Ray 2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS X — Spinduliais

Ofisas 2201 West 22nd Street Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6222 Residencija: 6628 So. Richmond Avenue Tel. Republic 7868 Valandos: 1—3 & 7—8 val. vak. Nedėlioj: 10 — 12 ryto

Tel. Grovehill 1595

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val.: 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak. Seradomis po pietų ir Nedėliomis tik susitarus 2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. Canal 6257 Res. Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas

1821 SOUTH HALSTED STREET Residencija 6699 S. Artesian Ave Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų 6 iki 8:30 vakare

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. Arti 47 Street

Tel. Canal 6223

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 WEST 22nd STREET (Kampas Leavitt St.)

Valandos Nuo 9 iki 12 ryto nuo 1 iki 9 vakare Seređoj pagal sutartį

Boulevard 7589

Res. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakare

Tel. Cicero 1260

X-Ray

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare

Nedėliomis ir Seradomis susitarus

4847 W. 14 ST. Cicero, Ill.

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 EAST 11th STREET

Kampas Wabash Avenue

Tel. Pullman 0866

Gama, X-Ray, etc.

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS

Gas Extraction

Val.: 9-12 Ned. 9-12

6555 SO. WESTERN AVE.

Phone Hemlock 7828

Dr. C. K. Kiauga

Dentistas

2420 W. Marquette Rd.

arti Western Ave.

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas perkėlė savo ofisus į naują vietą po num. 4645 S. Ashland Ave. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Ned. pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820. Namai: 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930.

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET

Antras ofisas ir Residencija

6504 S. ARTESIAN AVE.

Ofiso Val. Nuo 9-12 rytais; nuo 7-9 vak. Antro Of. Val.: Nuo 3-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Šventadieniais pagal sutarimą.

Ofiso Tel. Victory 6893

Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 3102 So. Halsted St.

Kampas 31 Street

Valandos: 1-3 po piet, 7-8 vak.

Nedėliomis ir šventadieniais

10-12

DR. CHARLES SEGAL

Parkėlė savo ofisą po numeru

4729 SO. ASHLAND AVE.

SPECIALISTAS

Dziuvų, Moterų ir Vyrų Ligų

Val.: ryto nuo 10—12 nuo 3—4 po pietų: 7—8:30 vakare

Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Midway 2880

Res. Tel. Midway 5512

DR. A. C. CUPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Oakley Avenue ir 24-tas Street

Tel. Wilmette 195 arba Canal 1715

Valandos: 2 iki 4 p. p. Panedėliais ir Ketvergais vakare

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas

4631 SO. ASHLAND AVE

Tel. Yards 0994

Residencijos Tel. Plaza 3209

VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 dienų

Nuo 2 iki 8 po pietų

Nuo 7 iki 9 vakare

Nedėl. nuo 10 iki 12 dienų

Ofisas Tel. Grovehill 0617

Res. 6707 S. Artesian Ave.

Tel. Grovehill 0617

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Road

Val.: 2-5 ir 7-9 P. M. Ketv. 9-12

A. M. Nedėlioj susitarus

DR. J. J. KOWARSKIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 2403 WEST 63 STREET

Kertė So. Western Avenue.

Tel. Prospect 1028

Residencija 2359 So. Leavitt St.

Tel. Canal 2330

Valandos: 2:4 po pietų ir 7-9 v. v.

Nedėlioj pagal susitarimą.

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val.: 2 iki 5 po pietų. 7 iki 9 vak.

Office: 4459 S. California Ave.

Nedėlioj pagal sutartį

Tel. Wentworth 3000

Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON

Gydytojas ir Chirurgas

6558 S. HALSTED STREET

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. Phone

Englewood 6641 Office Phone

Wentworth 3009 Wentworth 3009

DR. A. R. McGRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6558 SO. HALSTED STREET

Val. 2-4 ir 7-9 val. vakare

OFISAI:

4901 — 14 St. 2924 Washington

10-12, 2-4, 7-9 12-2, 4-6, Blvd.

Išskiriant ketvergo po pietų

Tel. Cicero 662 Tel. Kedzie 2450-2451

DR. S. A. DOWIAT

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Residencija

4729 West 12 Pl.

Tel. Cicero 2888

Nedėliomis Susitarus

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Val.: 11 ryto iki 1 po pietų

2 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto

Telefonai dienų ir naktį

Virginia 0036

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4910 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Kenwood 5107

Valandos:

Nuo 9 iki 11 valandai ryte;

Nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Hemlock 8769

Res. Tel. Prospect 0610

DR. B. ARON

(Naryaukas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Road

VALANDOS:

2 iki 12 ryto, 7 iki 9 vak.

Utarn. ir Ketv. vak. pagal sutartį

Hemlock 8151

DR. V. S. NARES

(Naryaukas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Road

VALANDOS:

2 iki 12 ryto, 7 iki 9 vak.

Utarn. ir Ketv. vak. pagal sutartį

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

CHICAGOS OFISAS: 2415 W. MARQUETTE RD.

Val.: utarninkais, ketvergais ir pėtyčiomis nuo 9 iki 12 v. ryto, nuo 1 iki 4 ir nuo 6:30 iki 8 v. vak.

Chicago ofiso Tel. Grovehill 3262

</

CHICAGOJE

L. V. "DAINOS" CHORAS
PAGERBS C. SASNAUSKA

Lietuvos laikraščiai praneša, kad spalio 22 d. Česlovo Sasnausko, neužmirštamo Lietuvos kompozitoriaus, kūnas atvežtas į Kauną ir spalio 24 d. iškilmingai palaidotas.

Komp. C. Sasnauskas mirė sausio mėn. 5 d., 1916 m., (taigi šįmet suėjo 15 m. nuo jo mirties) Rusijoje ir buvo palaidotas Uspensko (netoli Peterburgo, dabar Leningradu vadinamo) miesto kapinėse. Kūnas buvo įdėtas į metalinį karstą, o tas į kitą — ažuolinį. Atkasus dabar kapą, ažuolinis karstas rasta visiškai suirutęs, da kiek geriau atrodo metalinis, bet ir tas keliant lužą. Daugiau nieko neliečia ir, sudėjus į naują karstą, Sasnausko palaikai atvežti į Kauną.

Spalio 24 d. Karmelitų bažnyčioje J. E. arkiv. Karevičius atliko pamaldas ir pasakė pamokslą. Per pamaldas jo žymiausias kurinys "Requiem" giedoję Lietuvos operos solistai ir choras. Palydėti į kapines susirinko didelė minia žmonių ir organizacijos. Prieš velionį išlydint Vytauto Did. universiteto prorektorius prof. dr. kan. Bl. Česnyš, buvęs a. a. Česlovo mokinys, pasakė kalbą, apibūdindamas jo žymią asmenybę. Kapinėse kalbėjo kun. Vl. Mažonas, p. Juchnevičius ir prof. dr. K. Pakštas. Atidavę paskutinį patarnavimą, savo himno kūrėjai a. a. Česlovui studentai ateitininkai. Kapuose dar sugiedota ateitininkų himnas.

Tam įvykiui ir 15 m. nuo jo mirties sukaktuvėms paminėti, L. V. "Dainos" choras, vedamas komp. A. Pocius gruožio 6 d., šių metų, Lietuvos auditorijoje statys scenoje klasišką Č. Sasnausko kurinį — kantatą "Broliai"; be to, įscenizuos jo armonizuotas dainas pav. "Siuntė mane motinėle", "Užmigo žemė", "Lėk sakalėli" ir kitas.

Č. Sasnauskas rusų priešpaudos laikais savo nepaprastų garsų pagelba kėlė lietuvių dvasią. Jo "Jau slaviai sukilo" Lietuvoje buvo antras himnas

ir kaikur žandarų buvo draudžiamas net dainuoti. Jo "Kur bėga Šešupė" skamba visur, kur tik lietuvių gyvenama, ir per amžius skambės. Jo kantata "Broliai" yra lygūs pasaulinių kompozitorių klasiškiems kurinims. Geresnio originalio veikalo Lietuvoje da niekas iki šiol nėra sukūręs.

Kad plačioji Chicago lietuvių visuomenė pasigerėtų klasinių Sasnausko kurinių įscenizuotomis dainomis, įžanga į Liet. auditoriją nustata pigi: \$1, 75c., ir 50c.

Be kantatos "Broliai", bus duota priedas — "Lietuviškas Vodevilius", t. y. komedija, dainos: solo, duetai, kvartetai ir t. t. Visa tai išpildys L. V. "Dainos" choro solistai — solistės.

Chicago lietuvių visuomenė nuoširdžiai prašoma iš anksto ruošti gruožio 6 d. į Lietuvos auditoriją ir pagerbti Č. Sasnauską 15 metų sukaktį nuo atsiskyrimo su šiuo pasauliu.

Pupa.

PAŠVENTINO KLEBONIJA

Marquette Park. — Šv. Pamelės Gimimo par. klebonija jau pastatytą ir pašventintą. Šios apeigos įvyko pereiną sekmdienį. Jas atliko J. M. pral. M. Krušas, vietos kunigams asistuojant.

Vakare įvyko par. bankietas. Programą tvarkė pats klebonas kun. A. Baltutis. Pasakyta visa eilė kalbų. Kalbėjo — prof. F. Mast, adv. J. Grišius, p. Šambaras, p-nia D. Kaminskienė, p. A. Lapinskas, p. L. Šimutis, adv. K. Česnulis, dr. A. Lauraitis, dr. S. Biežis (kuriam įteikta brangi dovana dėl pasižymėjimo chirurgijoje ir dėl įstoimo į Am. chirurgų dr-ją), kun. P. Katauskas, p. Oskeliūnas, p. J. Zolpis. Dainavo — p-nia M. Janušauskienė, p-nia Oželienė, p-nia O. Biežienė, p-nia Kaminskienė ir p-lė E. Jovaišaitė, Akademikų gerai išlavintas stygų orkestras gražiai pagrojo. Pianu duetą skambino — B. Palilūnaitė ir Prusevičiūtė. Trio išpildė — Prusevičiūtės ir Lukošaitė. P-lė Katauskaitė pasuko.

Žodžių, bankieto programos buvo turiningas ir įvairus.

Rap.

A. A. B. BUTKUS PALAIDOTAS.

Bridgeport. — Praeitą antrą dieną šios kolonijos darbuotojai, draugų atstovai ir plačioji visuomenė suteikė paskutinį patarnavimą a. a. Ben. Butkui, daug užsitarnavusiam veikėjui.

Kadangi velionis ilgąsias ir daugiasias pasidarbavo Keistužio spulakai, tai tos spulkos valdyba daugiasiai rūpinosi jo laid. Grabnešiai buvo spulkos direktoriai su p. E. valdu priešakyje.

Per pastarąsias dienas graboriaus Masalskio koplyčia

neužsidarė nuo ankstybo ryto iki velyvo vakaro. Žmonių minios lankė pašarvotą a. a. B. Butkų. Gatvėje stovėjo eilės automobilių, kuriais žmonės buvo atvykę iš kitų kolonijų.

Antradienį nuo ankstybo ryto minios žmonių buvo prie Masalskio koplyčios. Apie 8:30 val. J. M. pralotas kun. Krušas altorių vaikelių lydimas atvyko į koplyčią ir lydėjo į bažnyčią ir paskui suėjo minios žmonių dalyvauti gedulingose pamaldose.

Taip tai tapo atiduotas paskutinis patarnavimas veikėjui, kuriam pavadotojo bridgeportiečiai neturi.

Vietinis.

IŠ SAJUNGIEČIŲ VEIKIMO.

West Side. — Lapkričio 10 d. įvyko M. S. 55 kp. mėnesinis susimas, kuris buvo skaitlingas, gyvas ir gausus įvairiais naudingais nutarimais.

Įvairių komisijų pateikti pranešimai rodė, kad viskas sąjungietėms puikiai sekasi. Pav., parapijos bazaro komisijos narės p. M. Aitutienė ir S. Balčiūnienė pranešė, kad bazare sąjungietėms ypatinai sekėsi dirbti. Pelną prie

"bingo" padarė \$225. Reikia pažymėti, kad Balčiūnienė ypatinai gražiai, detalų raportą turėjo sudariusi, butent: kurios sąjungietės atnešė dovanų, kurios lankėsi bazare, kiek dovanų laimėtojams išdailinta ir t. t. Už gražų pranešimą, ir komisijos pasidarbavimą, susirinkimas nūoširdžiai padėjo. Komisijos dar

bavosi pp. Balčiūnienė, Aitutienė, Zaurienė, Žibienė, Višniauskienė ir Budrikienė. Iš vakaro 10 metų kuopos gyvavimui paminėti pranešimą darė S. Sakalienė. Pabrėžė, kad sukurtyvių vakaras buvęs vienas gražiausių parengimų ilgametėje kp. darbuotėje. Be to dar ir pelno liko keletas dolerių. Nuoširdžiai padėkota rengimo komisijai ir kitoms darbininkėms. Beje, vakaro išpuodžių aprašyme perklaidą liko apleistas vardas p. J. Kliukienės, kuri begalo daug padėjo šeiminkėms ruošiant vakariene. Susirinkime apgailestauta įvykusi klaida ir atsiprašyta p. Kliukienės.

Iš susimą buvo atsilankęs svečias Ignas Sakalas; klebono ir komitetų vardu kvietė sąjungietes vėl pasidarbauti paukščių bazare, kuris įvyks prieš "Padėkos dieną". Sąjungietes kvietė pasidarbauti paskutinį bazaro vakarą.

Toliau p. Sakalas Aušros Vartų parap. choro vardu kvietė į choro įvykstantį koncertą ir čia pat išplatino koncerto bilietų.

Abu kvietimu priimti, I parapijos bazarą pasidarbauti apsiėmė buvusioji bazaro komisija, kuriai dar apsiėmė padėti O. Jankauskienė ir J. Virbickienė.

Choro koncerte nutarta dalyvauti "in corpore".

Iš klausius atstovės pranešimo iš M. S. Chicago Apskr., dauguma narių pasižadėjo

vykti į rengiamą apskr. "bunco party", kuris įvyks lapkričio 27 d., Brighton Parke pas p. M. Paukštienę.

Iš klausius visą eilę kitų pranešimų, nutarta ką nors surengti į savo kuopos labui. Pirmiausia bus "bunco" žaidimas, kuriam vietą užleido p. Ona Dobrovolskienė savo rezidencijoje. "Bunco" įvyks gruodžio 3 d. (ketvirtadienio vakare). Bilietai po 35c.

Po Kalėdų manoma surengti šokių vakarą, gi dar vėliau atlošti veiklą su koncertu.

Taigi, darbo galybės ir sąjungietės ji dirba.

Su Naujais Metals prasidės Moterų Sąjungos naujų narių įrašėjimo vėjus. Be abejo, šios kuopos sąjungietės stengsis kuodaugiasiai naujų narių įrašyti, o ką jau kekalbėti apie mūsų kleboną gerb. kun. J. Mačiulionį, kuris iš anksto pasižadėjo visokeriopą pagalbą.

Ižengus kp. į antrą gyvavimo dešimtmetį, tikimos, kad jos darbai neš da gražesnių vaisių.

Ta pati.

PAŠVENTINO MOKYKLĄ.

So. Chicago. — Pereitą sekmdienį 4 val. J. M. pralotas M. Krušas, būrelis kunigų ir daugybės žmonių akyvaizdoje, pašventino šv. Juozapo lietuvių par. laikiną mokyklą patalpą.

5 val. buvo par. vakariene. Buvo daug žmonių. Pasakyta gražių kalbų, išpildyta gražus programos.

Klebonas kun. B. Urba nuoširdžiai rūpinasi par. reikalais.

Rap.

NAUJOJ VIETOJ.

Marquette Park. — Plačiai žinomas kontraktoriaus p. M. Zizas persikėlė gyventi į naują vietą, netoli savo senosios vietos. Dabar jo adresas yra 7151 So. California ave. Tel. Hemlock 5526.

P-nas Zizas būdavo "busy" ir šiais nedarbo ir biznio depresijos laikais. Jisai statė naujus namus ir varė real estate biznį po senovei ir tebevaro. Praeitą žiemą p. Zizas buvo išvykęs vakacijų į California. Jisai ir ateinančią žiemą ketina leistis kur nors tolimus kraštus.

LIETUVIŲ VALANDA.

Reikia pripažinti, kad jei ne lietuvių radio programai, tai nedėdieniai pasidarytų tikrai nebūdus. Pirmai valandai atėjus, nusistatė žmogus radio ant WCFL stoties ir tuoj gauni Budriko krautuvės duodamą gražų lietuvių programą. Taip buvo ir pereinamą sekmdienį. Daug malonumo suteikė klausytojams gražus dainavimas ponios E. Rakauskienės, soprano, St. Rimkaus, baritono ir Chicago Lietuvos vyrų choro po vadovystę p. J. Saurio. Visi tikrai šauniai ir gražiai dainavo, o Budriko radio trio smagiai griežė įvairius šokius.

Zentas.

I DR. YUSKOS NAMA.

Marquette Park. — Dr. V. S. Nares, gyv. 2435 W. 69 St., perkėlė savo ofisą į Dr. Yuskos namą, 2420 W. Marquette Rd. Jo ofisas yra greta dentisto Dr. Kiaugos ofiso. Jūdvių pacientų "waiting room" yra bendras.

PRANEŠIMAI

Humboldt Park lietuvių politiško klubo mėnesinis susirinkimas, bus ketvirtadienį, 19 d. lapkričio, 1931 m., Almiros Simmons svetainėje, 1640 N. Hancock str., Chicago, Ill., 7:30 val. vak. Bus nominacija kandidatų valdybonai 1932 m. ir svarstoma daug kitų svarbių reikalų.

A. Valskis, sekr.

PADĖKA.

Aukštai gerb. p. S. Lenkauskienėi. Didž. gerbiomai:

Dideliam džiaugsmui valdybos ir narių gavome Tamstos dovaną knygą "Šv. Mišių Auka". Šiuo pareikiame Tamstai didžiausią padėką visų narių vardu, susirinkime sušukę kelis kartus griausmingą "valio"...

Telaimina Tamstą Dievas Geroji mūsų Prietelė...

Su pagarba

P. Zalatorius,

Kuopos valdybos pirn.,

K. Janušonytė,

Sekretorius.

Panevėžys,

1931, XI. 2 d. Nr. 48.

Aukštai gerb. Tamstai

Š. m. spalio mėnesio pradžioje Panevėžio šv. Petro ir Povilo parapijos kuopa "Pavasaris", katalikiškasis jaunimas gavo Tamstos siųstą knygą: "Šv. Mišių Auka".

Čia valdyba įdėda nuoširdžios padėkos raštelį, o aš, kaip mištos kuopos dvasios vadas, norėčiau padėką dar skyriui pasakyti.

Nežinau, ar įsivaizduojate, kokį įspūdį padarė ši dova-

nėlė? Man rodos, negalima suprast: reikia pačiam pamatyti. Viską nulėmė ne jos brangumas ar turinys — bet siuntėjas. Kas siuntė — ligi šiol nežinome iš arčiau, spėjame, kad Panevėžiui artimas asmuo. Bet tas mums nepažįstamas asmuo, taigi Tamsta, šiuo momentu pasidarėte mums toks brangus, kad neišmanau kaip žodžiais išreikšti...

Kaip gražu, kilnu, ideališka: ten už tolimų plačių vandenynų yra širdis vienuolai plakanti, kaip mūsų širdys. Ji atjaučia mus, supranta. O dėkui, dėkui už tą moralę paramą ir džiaugsmą, kurį suteikė ši mažutė Tamstos dovanėlė. Aukščiausias atlygis jums.

Keletas žodžių apie mūsų kuopos veikimą. Dabar kuopoje yra 352 nariai. Vyrų 130, o likusieji nariai — mergaitės. Kuopa yra pasidalinusi į kupeles, kurios gerai veikia. Yra dar būreliai vyrų ir mergaičių. Bendri susimai yra daromi maždaug kas mėnuo.

Kuopa turi nedidelį knygėlį, futbolą sportui, vėliavas bažnytinę ir organizacinę, raštinių knygų, keletą litų izde ir daug gerų norų ir pasiryžimų veikti.

Iš šių metų žymesnių darbų reikėtų minėti mergaičių

Rendon flatas, 6 kamb., maudinė ir vasarinis porčius. \$25 mėn. 2-ras augštis. 2143 W. 24 St.

Chicago, Ill.

RENDON 6 kambariai vaikams. Aptarnavimas ir visi patogumai.

K. VILIŠ 1661 N. Oakley blvd.

Tel. Humboldt 7935

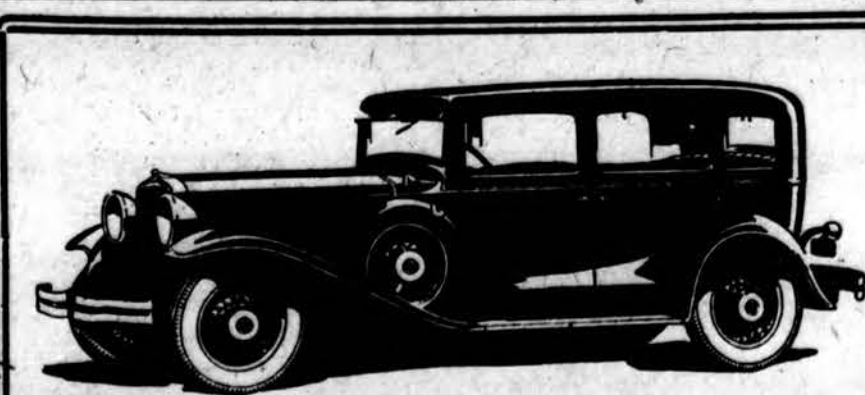
R. ANDRELIUNAS

(Marquette Jewelry & Radio)

Pirkusieji pas mus už \$5 ar daugiau bus dykai nufotografuoti.

2650 West 63 St., Chicago, Ill.

Tel. Hemlock 8380

Naujas PLYMOUTH kaina \$535.00 F. O. B. UŽPRAŠOME

Visus apsilankyti ir pamatyti naujus DOGE ir PLYMOUTH automobilius.

Atsilankę gaus dykai 104 puslapių žemlapių knygą.

Budrik Auto Sales

907 West 35th Street

TEL. YARDS 0405

rankdarbių paroda, įvykusi pradžioje rugsėjo mėnesio; pastatymas sodžiuose keleto vakarų ir k. veikimas kaskart plečiasi; pritraukiama daugiau narių, o ir tie patys įsiamonina.

Bet kam čia daug rašyti, nes gal Tamstai net neįdomu. Mes labai būtume dėkingi, jei Tamsta atsiųstumėte mūsų pavasarininkams nors trumpu tį laiškėlį.

Sudie! Aukščiausias telaimina Tamstos žingsnius ir siekius...

Su pagarba

Kun. Antanas Juška.

TAIKLIAI ŠAUDO

Galėjios manievuose lenkų artilerija taikliai apšaudė savo pėstininkus, nukaudama 3 kareivius. Tardymas turi atsakyti kas kaltas: pėstininkų karininkas, kuris ne vietoj paguldė kareivius, artilerija, kuri ne ton pusėn šaudė ar ugnies stebėtojai, kurie per taikliai kludė. "Tr."

Savininkas parduoda labai pigiai (Parkholm Place) 3 statų naują namą po 5 kamb. Visi stymų apšildomai, moderniškas visais žvilgsniais. Įmokėti \$3,000, likusiu po \$35 mėn. Arba mainysiu į mažesnę namą. 1622 So. 51 ave., arti Douglas Pk. "L".

Wm. J. Kareiva

Savininkas

Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šaukit

GREEN VALLEY PRODUCTS

Oleisli šviežių kiaušinių, sviesto ir surių.

4444 SO. PAULINA STREET

Tel. Boulevard 1389

AR ŽADI KRAUSTYTIŠ?

A. ALEŠAUSKAS & SON

7126 So. Rockwell St.

Tel. Republic 5099

Mes permufuojame pianus, forničius ir kitokius dalykus.

Mūsų patarnavimas yra greitas, geras ir nebrangus.

Mes pervežame daiktus iš ir į kitus miestus.

IVAIRUS KONTRAKTORIAI

M. ZIZAS

Namų Statymo Kontraktoriaus

Statu įvairiausių namus priėmama kaina

7151 S. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Hemlock 5534

Telef. Republic 6396

D. GRICIUS

GENERALIS KONTRAKTORIUS

Statu namus kaip mūrų taip ir medžio nuo mažausio iki didžiausio. Kainos priimamos.

2452 WEST 69th STREET

Tel. Hemlock 2323

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

6504 S. WASHTENAW AVE.

Sapnų Telef. Namų Telef.

Hemlock 2347 Republic 5438

JOHN YERKES

Plumbing & Heating Lietuvis

KONTRAKTORIUS

Mano darbas pilnai garantuotas

Kainos priimamos

2422 WEST 69th STREET

Tel. Victory 1246

DOUGLAS ELECTRIC CO.

JOSEPH SHAGZDAS, Sav.

Elektros reikmenos ir fiksiuotai. Įvedame elektrą į namus ir dirbtuves.

3129 S. Halsted St. 2 Augštis

PATARIMAS

Šinomi patariame Lietuvams pirkti anglis iš CRANE COAL COMPANIJOS. Gausite geras anglis ir pigesne kaina.

Pocahontas Mine Run \$6.75 tonas
Pocahontas Lump or Egg 10.00 tonas
Black Band Lump 8.50 tonas
Green Valley Lump 9.50 tonas

Katrie norite tikrai gerų anglių pečiams, tai pirkitė GREEN VALLEY. GREEN VALLEY yra geriausia anglis Amerikoje.

Ofisas atdaras nuo 5 val. ryto iki 9 val. vak. Kalbėkit lietuviškai, nes tai lietuviškas yardas

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue

Tel. Republic 8402

Chicago, Ill.